

Milieu- en klantvriendelijk Doerakken

Apetrots zijn Teus en Connie Smits uit Sneek op hun motorjacht Doerak 780.NL. Het huurjacht vaart elektrisch, maar opladen in jachthavens is niet nodig. De speciale Doerak heeft zijn eigen energiecentrale- en opslag.

Door Aan Dirk van der Meulen

Verkoopingenieur Bert Verbaan van Siemens Nederland kreeg paasmaandag de eer om de Doerak 780.NL te dopen. Het Sneker echtpaar Teus en Connie Smits uit Sneek is hem zeer dankbaar voor het elektrisch aandrijfsysteem dat hij ontwikkelde.

Ze willen er op termijn hun complete huurvloot mee uitrusten. „Omdat het systeem op een geweldige manier milieu- en klantvriendelijkheid combineert”, aldus het echtpaar. Samen met dochter Judith en schoonzoon Joost van Maaskakker zijn zij eigenaar van jachtverhuurbedrijf Holiday Boatin en jachtwerf Doerak Sneek. Met 32 Doeraks is Holiday Boatin een van de grote motorjachtverhuurders van Friesland.

Dat Teus en Connie Smits met elektrisch varen experimenteren, zal weinigen in de watersportbranche verbazen. Het echtpaar is namelijk al ruim vijftien jaar betrokken bij milieuvriendelijk varen. In 1994 schakelden ze over op biodiesel en wisten ze op eigen houtje een accijnsvrijstelling voor deze biobrandstof te bemachtigen. Dat inspireerde de voormalige Friese gedeputeerden Sicko Heldoorn en wijlen Anita Andriesen om de provinciale boten op biodiesel te laten varen. „Nu durven we het woord biodiesel niet meer zo hard te roepen, omdat ze je tegenwoordig erg makkelijk in de hoek zetten als voedselcrimineel.”

Mede door deze heftige *food-for-fuel*-discussie, namen ze twee jaar geleden een elektrisch polyester schip in de huurvloot op. Maar tevreden waren ze niet. Klanten misten de kracht van een dieselmotor en een hele dag varen was niet mogelijk. 's Avonds en 's

Teus Smits bij de elektromotor die rechtstreeks stroom krijgt van een generator. Foto's LC/Catrinus van der Veen

De vloot Doerakken van Holiday Boatin in Sneek.

nachts moesten de accu's langdurig aan de stroom voor het opladen. „Allesbehalve ideaal voor de verhuur”, concludeert Connie Smits.

Het echtpaar besloot een jaar geleden om de hulp in te roepen voor de ontwikkeling van de ideale, hybride aangedreven Doerak 780.NL. Van daar de toevoeging NL. Dat staat niet voor Nederland, maar voor No Limits. Ofwel: elektrisch varen zonder beperkingen mogelijk maken voor iedereen.

Ze wilden een elektrisch motorjacht dat na een dagje varen niet aan het stopcontact hoeft. En die de huurder niet dwingt om de nacht in de jachthaven door te brengen, maar hem de mogelijkheid biedt om uit te wijken naar een gratis ligplaats van de Marrekrite. „Veel van onze huurders zijn erg gecharmeerd van die natuurbeleving buiten de jachthaven”, weet Teus Smits.

Het moest ook een hybride-motorjacht worden dat niet kampt met de huidige nadelen van hybride aandrijving. Dat zijn de omvangrijke accucapaciteit en de korte levensduur van de accu's.

Bert Verbaan van Siemens ging aan de slag en ontwikkelde samen met Victron Energy een hybridesysteem waarbij een dieselmotor rechtstreeks stroom genereert voor de elektromotor. Het stroomoverschot wordt opgeslagen in de accu's die weer kunnen worden benut tijdens het langzaam varen. Als de accu's leeg raken, wordt automatisch overgeschakeld op de generator. Ook tijdens het stilliggen is daardoor onbeperkt stroom beschikbaar voor alle mogelijke apparatuur, zoals laptop, föhn of stofzuiger.

Het echtpaar Smits is enthousiast over de elektrische Doerak, waarvoor ze een provinciale subsidie kregen van €7500. Ze willen alle nieuwe huurjachten uitrusten met het hybride-aandrijfsysteem, zodat op termijn de gehele vloot op stroom vaart.

Een gemiddelde Doerak met een lengte van 9 meter kost nu circa €160.000. Wat de meerprijs is van de hybride Doerak is nog niet bekend. Het hybride aandrijfsysteem is duurder dan een dieselmotor. Anderzijds vallen elektrische apparaten zoals koelkast, kookplaat en magnetron goedkoper uit, omdat het systeem de aanschaf van standaardapparatuur mogelijk maakt. Normaalgesproken is op boten dure apparatuur nodig met een veel lager voltage.